

handiz bizi dena –«Los sobornados ikusi dut, berriz. [...] Carmen Martin Gaiterekin ikusi nuen estreinakoz, duela dozena bat urte: izugarri gustatu zitzaigun»–.

Kraka garbitzea

Gaite bezala, hurbileko izan zituena zenbait idazle eta kultur munduko jende, baina, oro har, zirkulu literarioetatik aparte egin zuen bidea Chirbesek; idatzi nahi duenarentzat komenigarriagoa delakoan. Egile bat aspergarri iruditzen bazitzaion, bestea inozoa, halakoa harroputza, guztien gaineko kritikak jasota utzi zituen koadernoetan. Baina, edonola ere, idazleren baten kontra egitekotan, Rafael Chirbesen kontra egin zuen: «Zer kontaturik ez daukan ergel hori, bere porrota geroari komunikatzen tematua».

Irizten zion garaian garaiko zokorik ainubeenetan aztarrika egitea zela idazle on baten egitekoa, eta ez zuen barkatzen «izendatu» beharrean «inguratu» egiten duen lengoia, bertan atsegin hartzen geratzen dena. Idazlearen egiazko egitekoa erretorikan «zulo egitea» zela apuntatu zuen, hala, hutsarteetako batean, bere buruari gogorarazi nahiko balio bezala. «Horixe da idazlearen lantegia: hizkuntzari erantsen zaion kraka garbitzea».

Jolas liburuak

HAUR ETA GAZTE LITERATURA

Imanol Mercero

Liburu parte hartzaileak berriz ere boladan omen datoz. Badira hiruzpalau hamarkada gure artean izan zuten lehen arrakasta bolada hartatik, eta garai haietan haur ginenok gogoan ditugu oraindik.

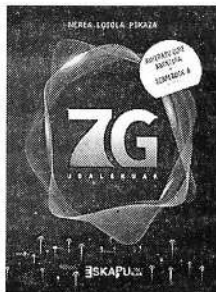
«Aukeratu zure abentura» jartzen du liburu honen azalean. Izan ere, istorioak zein norabide hartuko duen, eta nola amaituko den, irakurlearen esku uzten duela hitzematzen duen liburu mota bat da, atal bakoitzaren amaieran istorioarekin jarraitzeko aukera desberdinak proposatuta. Era berean, nobela hauen ezaugarria da narratzaileek bigarren pertsonan hitz egiten dutela, irakurlea abenturako protagonista den sentimena pizteko-edo.

Esku artean dugun honek udaleku misterioitsu batean kokatzen

du narrazioa, udaleku sekretu bat, narratzaileak protagonistari lehen atalean argitzen dionez.

Zailtasunak gehitzeko asmoarekin, gainera, une jakin batzuetan, zein orrialdera joan behar den jakiteko *buruketa* modukoak proposatzen dira.

Irakurketari dagokionez, etsipena sentitu dut, ematen diren aukera guztiak bide/narrazio bakarrera eramaten dutelako, eta hartatik urruntzeak heriotza dakarrelako.

'7G udalekuak'

Idazlea: Nerea Loidola Pikaza.
Argitaletxea: Erein.

Apokalipsia

HAUR ETA GAZTE LITERATURA

Imanol Mercero

Tamaina handiko album ilustratua da (31x22 cm), azal gogorretan bildua eta kartoi mehezko orriak dituena.

Azkenaldi honetan puri-purian dagoen giro apokaliptikoarekin bat eginez, *Fin* izeneko barkuaren azken itsasaldia kontatzen zaigu.

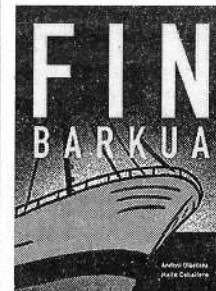
Arrantza xede berezia du barkuak, «munduko itsaso guztien zentrorra» joango baita, «munduko ur guztiaren iturria» dagoen lekura; baldekadaz baldekada «ura jaso eta gordetzen dute bodegan», munduko ozeanoak lehortu arte.

Testu oso gutxi du, ilustrazioaren gainean ezarria, gutxien molestatuko duen lekua hartuz, bartzuetan lortzen ez dena, hainbatetan kalte egiten baitio irudiari. Esaldi laburrak dira, eskematiko-

ak, aditza aurreratuta eta galdegaia atzeratuta dutenak, karga sinbolikoa erantsi nahian hitzei, tonu dramatikorekin.

Ilustrazioak handiak dira, orribikoak hartzen dituzte, plano orokorrak eta hurbilekoak txandakaturik. Istorioak duen dramatismoari jarraiki, kolore ilunak nagusitzen dira, belzkarak, eta baita gorri eta horail zikinak ere. Berdea da kontrasterako kolorea.

Pertsonaien bisaiak arrotzak egin zaizkit, gainerako irudiekin ezkongaitzak.

'Fin barkua'

Idazlea: Andoni Olaetxea.
Ilustratzailea: Maite Caballero.
Argitaletxea: Erein.